2026/2066

17.9.2026

Acord între Uniunea Europeană, pe de o parte, și Guvernul Japoniei, pe de altă parte, privind participarea Guvernului Japoniei la programele Uniunii

UNIUNEA EUROPEANĂ (denumită în continuare „Uniunea”),

pe de o parte, și

GUVERNUL JAPONIEI,

pe de altă parte,

denumite în continuare individual „partea” și împreună „părțile”,

DORIND să instituie un cadru de cooperare durabil între părți, care să conțină condiții clare privind participarea Guvernului Japoniei la programele sau activitățile Uniunii, precum și un mecanism de facilitare a stabilirii modalităților de participare la programe sau activități individuale ale Uniunii,

AVÂND ÎN VEDERE obiectivele și valorile comune, precum și legăturile strânse dintre părți, stabilite, printre altele, prin Acordul dintre Comunitatea Europeană ([1]) și Guvernul Japoniei de cooperare în domeniul științei și tehnologiei, încheiat la Bruxelles la 30 noiembrie 2009, și prin Acordul de parteneriat strategic dintre Uniunea Europeană și statele sale membre, pe de o parte, și Japonia, pe de altă parte, încheiat la Tokyo la 17 iulie 2018, și recunoscând dorința comună a părților de a-și dezvolta, consolida, stimula și extinde în continuare relațiile și cooperarea,

RECUNOSCÂND importanța esențială a valorilor și principiilor fundamentale comune care stau la baza cooperării internaționale dintre părți în domeniul cercetării și inovării, cum ar fi etica și integritatea în cercetare, egalitatea de gen și egalitatea de șanse, precum și obiectivul comun al părților de a promova și facilita cooperarea dintre organizații în domeniul cercetării și inovării, inclusiv dintre universități, și schimbul de cele mai bune practici și informațiile privind carierele atractive în domeniul cercetării, de a facilita mobilitatea transfrontalieră și intersectorială a cercetătorilor, de a promova libera circulație a cunoștințelor științifice și a inovării, de a promova respectarea libertății academice și a libertății cercetării științifice și de a sprijini educația științifică și activitățile de comunicare,

RECUNOSCÂND intenția părților de a coopera și de a contribui reciproc la activitățile de cercetare și inovare și la misiunile Uniunii care vizează sprijinirea și consolidarea capacităților de cercetare pentru a face față provocărilor mondiale, precum și pentru a ameliora competitivitatea lor industrială, cu scopul de a obține astfel un impact transformator și sistemic pentru societățile lor în sprijinul obiectivelor de dezvoltare durabilă ale Organizației Națiunilor Unite,

AVÂND ÎN VEDERE eforturile părților de a conduce comunitatea internațională prin unirea forțelor cu partenerii lor internaționali pentru a aborda provocările globale în conformitate cu planul de acțiune pentru oameni, planetă și prosperitate din cadrul inițiativei Organizației Națiunilor Unite „Transformarea lumii în care trăim: Agenda 2030 pentru dezvoltare durabilă” și recunoscând că cercetarea și inovarea sunt factori-cheie și instrumente esențiale pentru creșterea durabilă bazată pe inovare și pentru competitivitatea și atractivitatea economică,

([1]) Prin schimbul de note verbale din 29 martie 2011, care fac trimitere la nota verbală din 30 noiembrie 2009, Uniunea și Guvernul Japoniei au recunoscut în comun faptul că trimiterile la „Comunitatea Europeană” din Acordul dintre Comunitatea Europeană și Guvernul Japoniei de cooperare în domeniul științei și al tehnologiei, încheiat la Bruxelles la 30 noiembrie 2009, se vor citi ca trimiteri la „Uniunea Europeană”.

ÎNTRUCÂT Orizont Europa – Programul-cadru pentru cercetare și inovare al Uniunii (denumit în continuare „programul Orizont Europa") a fost instituit prin Regulamentul (UE) 2021/695 al Parlamentului European și al Consiliului [2],

RECUNOSCÂND principiile generale stabilite în Regulamentul (UE) 2021/695,

EVIDENȚIIND rolul parteneriatelor europene care abordează unele dintre cele mai presante provocări cu care se confruntă Europa prin inițiative concertate de cercetare și inovare care contribuie în mod semnificativ la prioritățile Uniunii în domeniul cercetării și inovării care necesită o masă critică și o viziune pe termen lung, precum și importanța implicării țărilor asociate în aceste parteneriate,

RECUNOSCÂND faptul că participarea reciprocă la programele de cercetare și inovare ale părților ar trebui să aducă beneficii reciproce; recunoscând totodată faptul că părțile își rezervă dreptul de a restrânge sau de a condiționa participarea la programele lor de cercetare și de inovare, în special la acțiunile legate de activele lor strategice, de interesele, de autonomia sau de securitatea lor,

DECLARÂND că prezentul acord trebuie considerat excepțional, ținând seama în special de anumite constrângeri specifice ale sistemului juridic japonez și, în special, de constrângerile bugetare ale Guvernului Japoniei, au fost necesare anumite adaptări ale modelului de acord al Uniunii privind participarea țărilor terțe la programele Uniunii, inclusiv în ceea ce privește protejarea principiului bunei gestiuni financiare și că respectivele adaptări nu constituie precedente pentru niciun acord viitor cu Guvernul Japoniei sau cu orice altă țară terță privind participarea la programele Uniunii,

CONVIN CU PRIVIRE LA URMĂTOARELE DISPOZIȚII:

Articolul 1

Obiect

Acordul stabilește clauzele și condițiile aplicabile participării Guvernului Japoniei la orice program sau activitate a Uniunii.

Articolul 2

Definiții

În sensul prezentului acord, se aplică următoarele definiții:

(a) „act de bază" înseamnă:

(i) un act juridic adoptat de una sau mai multe instituții ale Uniunii, altul decât o recomandare sau un aviz, prin care se instituie un program și care oferă temeiul juridic pentru o acțiune și pentru executarea cheltuielilor corespunzătoare înregistrate în bugetul general al Uniunii (denumit în continuare „bugetul Uniunii") sau a garanției bugetare ori a sprijinului financiar garantat din bugetul Uniunii, inclusiv orice modificare a actelor juridice și orice acte juridice relevante adoptate de o instituție a Uniunii care completează sau pun în aplicare actul juridic respectiv, cu excepția celor prin care se adoptă programe de lucru; sau

(ii) un act juridic adoptat de una sau mai multe instituții ale Uniunii, altul decât o recomandare sau un aviz, prin care se stabilește o activitate finanțată din bugetul Uniunii, alta decât programele, inclusiv orice modificare a actelor juridice și orice acte juridice relevante adoptate de o instituție a Uniunii care completează sau pun în aplicare actul juridic respectiv, cu excepția celor prin care se adoptă programe de lucru;

[2] Regulamentul (UE) 2021/695 al Parlamentului European și al Consiliului din 28 aprilie 2021 de instituire a programului-cadru pentru cercetare și inovare Orizont Europa, de stabilire a normelor sale de participare și de diseminare și de abrogare a Regulamentelor (UE) nr. 1290/2013 și (UE) nr. 1291/2013 (JO UE L 170, 12.5.2021, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/695/oj).

(b) „acord de finanțare” înseamnă un acord referitor la programe și activități ale Uniunii în temeiul protocoalelor la prezentul acord, la care participă Guvernul Japoniei, prin care se execută fonduri ale Uniunii, de exemplu un acord de grant, un acord de contribuție, un acord-cadru de parteneriat financiar, un acord de finanțare și un acord de garantare;

(c) „alte norme referitoare la punerea în aplicare a programelor și a activităților Uniunii” înseamnă normele prevăzute în Regulamentul (UE, Euratom) 2024/2509 al Parlamentului European și al Consiliului ([3]) (denumit în continuare „Regulamentul financiar”) care se aplică bugetului Uniunii, precum și normele stabilite în programul de lucru sau în cererile de propuneri ori în alte proceduri de atribuire ale Uniunii;

(d) „procedură de atribuire a Uniunii” înseamnă o procedură de atribuire a fondurilor Uniunii lansată de Uniune sau de persoane ori entități cărora li s-a încredințat sarcina executării fondurilor Uniunii;

(e) „entitate japoneză” înseamnă orice persoană individuală sau juridică care are reședința sau este stabilită în Japonia și care participă la acțiunile unui program sau ale unei activități ale Uniunii în conformitate cu actele de bază; și

(f) „exercițiu financiar” înseamnă perioada cuprinsă între 1 ianuarie și 31 decembrie.

Articolul 3

Stabilirea modalităților de participare

(1) Guvernul Japoniei poate participa și contribui la programele și activitățile Uniunii sau, în cazuri excepționale, la părți ale programelor sau activităților Uniunii care sunt deschise participării Guvernului Japoniei în conformitate cu actele de bază și astfel cum se prevede în protocoale la prezentul acord.

(2) Clauzele și condițiile specifice privind participarea Guvernului Japoniei la programul Orizont Europa sunt stabilite în Protocolul privind asocierea Guvernului Japoniei la Programul-cadru pentru cercetare și inovare Orizont Europa (2021-2027) la prezentul acord.

Prin derogare de la articolul 17 alineatul (8) din prezentul acord, protocolul respectiv poate fi modificat de comitetul mixt constituit în temeiul articolului 14 din prezentul acord (denumit în continuare „comitetul mixt”).

(3) Prin derogare de la articolul 17 alineatul (8) din prezentul acord, clauzele și condițiile specifice privind participarea Guvernului Japoniei la orice alt program sau activitate specifică a Uniunii sunt stabilite în protocoalele la prezentul acord care urmează să fie adoptate și modificate de comitetul mixt.

(4) Protocoalele la prezentul acord:

(a) identifică programele sau activitățile Uniunii ori, în cazuri excepționale, părți ale acestor programe sau activități, la care participă Guvernul Japoniei;

(b) stabilesc durata participării, adică perioada de timp în care Guvernul Japoniei și entitățile din Japonia pot solicita finanțare din partea Uniunii sau pot fi însărcinate cu execuția finanțării din partea Uniunii;

([3]) Regulamentul (UE, Euratom) 2024/2509 al Parlamentului European și al Consiliului din 23 septembrie 2024 privind normele financiare aplicabile bugetului general al Uniunii (JO UE L, 2024/2509, 26.9.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2509/oj).

(c) stabilesc clauzele și condițiile specifice privind participarea Guvernului Japoniei și a entităților din Japonia, inclusiv modalitățile specifice de punere în aplicare a condițiilor financiare prevăzute la articolele 6 și 7 din prezentul acord, modalitățile specifice ale mecanismului de corecție prevăzut la articolul 8 din prezentul acord și condițiile de participare la structurile create în vederea implementării programelor sau activităților respective ale Uniunii. Clauzele și condițiile specifice respective trebuie să fie conforme cu prezentul acord, cu actele de bază și cu actele adoptate de una sau mai multe instituții ale Uniunii prin care se stabilesc astfel de structuri; și

(d) dacă este cazul, stabilesc cuantumul contribuției financiare a Guvernului Japoniei la un program al Uniunii implementat printr-un instrument financiar sau printr-o garanție bugetară.

Articolul 4

Conformitatea cu normele aferente programelor sau activităților Uniunii

(1) Guvernul Japoniei participă la programele sau activitățile Uniunii sau, în cazuri excepționale, la părțile acestora vizate de protocoalele la prezentul acord în conformitate cu clauzele și condițiile stabilite în prezentul acord, în protocoalele la acesta, în actele de bază și în alte norme aferente implementării programelor și activităților Uniunii care sunt aplicabile unor astfel de programe sau activități ale Uniunii sau, în cazuri excepționale, unor părți ale acestora.

(2) Clauzele și condițiile menționate la alineatul (1) includ:

(a) eligibilitatea entităților japoneze și orice alte condiții de eligibilitate referitoare la Guvernul Japoniei, în special referitoare la origine, la locul de desfășurare a activității sau la naționalitate; și

(b) clauzele și condițiile care se aplică pentru depunerea, evaluarea și selecția candidaturilor, precum și cele care se aplică pentru implementarea acțiunilor de către entitățile eligibile din Japonia.

(3) Clauzele și condițiile menționate la alineatul (2) litera (b) sunt echivalente cu cele aplicabile entităților eligibile din statele membre ale Uniunii (denumite în continuare „statele membre"), inclusiv respectarea măsurilor restrictive impuse de Uniune ([4]), cu excepția cazului în care se prevede altfel în clauzele și condițiile menționate la alineatul (1).

Articolul 5

Participarea Guvernului Japoniei la guvernanța programelor sau a activităților Uniunii

(1) Cu excepția cazului în care se referă la puncte rezervate numai statelor membre sau în legătură cu un program sau o activitate a Uniunii sau, în cazuri excepționale, la părți ale acestora, la care Guvernul Japoniei nu participă, reprezentanților sau experților Guvernului Japoniei sau experților desemnați de Guvernul Japoniei li se permite să participe, în calitate de observatori, la comitete, la reuniuni ale grupurilor de experți sau la alte reuniuni similare la care iau parte reprezentanți sau experți ai statelor membre sau experți desemnați de statele membre și care asistă Comisia Europeană la implementarea și gestionarea programelor și activităților Uniunii sau, în cazuri excepționale, a unor părți ale acestora sau care sunt stabilite de Comisia Europeană în ceea ce privește punerea în aplicare a dreptului Uniunii în legătură cu respectivele programe sau activități ale Uniunii sau, în cazuri excepționale, cu unele părți ale acestora, la care Guvernul Japoniei participă în conformitate cu articolul 3 din prezentul acord. Reprezentanții sau experții Guvernului Japoniei ori experții desemnați de Guvernul Japoniei nu pot fi prezenți în momentul votării. Guvernul Japoniei este informat cu privire la rezultatul votului.

(2) În cazul în care naționalitatea nu este un criteriu de desemnare a experților sau a evaluatorilor, aceasta nu poate să constituie un motiv de excludere a resortisanților japonezi.

([4]) Măsurile restrictive impuse de Uniune sunt măsuri restrictive adoptate în temeiul Tratatului privind Uniunea Europeană sau al Tratatului privind funcționarea Uniunii Europene.

(3) Sub rezerva clauzelor și condițiilor prevăzute la alineatul (1), participarea reprezentanților sau a experților japonezi la reuniunile menționate la alineatul menționat sau la alte reuniuni legate de implementarea programelor sau activităților Uniunii este reglementată de aceleași reguli și proceduri care se aplică reprezentanților statelor membre, în special în ceea ce privește dreptul de a lua cuvântul, primirea de informații și de documente, mai puțin în cazurile în care acele reuniuni privesc aspecte care sunt rezervate doar statelor membre ori care vizează un program sau o activitate a Uniunii, sau, în cazuri excepționale, o parte a acestora, la care Guvernul Japoniei nu participă. Protocoalele la prezentul acord pot defini modalități suplimentare de rambursare a cheltuielilor de deplasare și de ședere.

(4) Protocoalele la prezentul acord pot defini modalități suplimentare privind participarea experților la fiecare program al Uniunii, precum și participarea Guvernului Japoniei la consiliile de conducere și la structurile create în scopul implementării programelor sau activităților Uniunii prevăzute în protocolul respectiv.

Articolul 6

Condiții financiare

(1) Participarea Guvernului Japoniei sau a entităților japoneze la programele sau activitățile Uniunii sau, în cazuri excepționale, la părți ale acestora face obiectul contribuției financiare a Guvernului Japoniei la finanțarea corespunzătoare din bugetul Uniunii.

(2) Fără a aduce atingere articolului 17 alineatul (4), Guvernul Japoniei efectuează contribuția financiară în conformitate cu actele cu putere de lege și actele administrative ale Japoniei și în limitele creditelor sale bugetare anuale.

(3) Pentru fiecare program sau activitate a Uniunii sau, în cazuri excepționale, părți din acestea, contribuția financiară reprezintă suma dintre:

(a) o contribuție operațională care include rezerva pentru cheltuieli neprevăzute menționată la alineatul (6); și

(b) o taxă de participare.

(4) Contribuția financiară ia forma unei plăți anuale efectuate în una sau mai multe tranșe.

(5) Fără a aduce atingere alineatului (10) de la prezentul articol și articolului 7, taxa de participare este de 4 % din contribuția operațională anuală și nu face obiectul niciunei ajustări retroactive. Începând din 2028, nivelul taxei de participare poate fi ajustat de comitetul mixt.

(6) Contribuția operațională acoperă cheltuielile operaționale și de sprijin și se adaugă, atât ca credite de angajament, cât și ca credite de plată, sumelor înscrise în bugetul Uniunii adoptat definitiv pentru programe sau activități ale Uniunii sau, în cazuri excepționale, pentru părți din acestea, majorate, după caz, cu venituri alocate externe care nu provin din contribuțiile financiare ale altor donatori la programele și activitățile Uniunii, astfel cum sunt definite în fiecare protocol în cauză la prezentul acord. Comisia Europeană rezervă un procent din contribuția operațională pentru cheltuieli neprevăzute (denumită în continuare „rezerva pentru cheltuieli neprevăzute”) pentru a acoperi cuantumurile obligațiilor pecuniare menționate la articolul 12 care nu au putut fi recuperate de la entitatea japoneză. Această rezervă pentru cheltuieli neprevăzute nu face obiectul mecanismului de ajustare retroactivă menționat la articolul 7 sau al mecanismului de corecție menționat la articolul 8. Procentul aplicabil din contribuția operațională care urmează să fie rezervat în acest scop este specificat în protocoalele respective la prezentul acord.

(7) Contribuția operațională, cu excepția rezervei pentru cheltuieli neprevăzute, se bazează pe o cheie de contribuție definită ca raportul dintre produsul intern brut (PIB) al Japoniei la prețurile pieței și PIB-ul Uniunii la prețurile pieței. PIB-ul la prețurile pieței care urmează să fie aplicat este determinat de serviciile specializate ale Comisiei Europene pe baza celor mai recente date statistice disponibile pentru calcularea bugetului în anul anterior anului în care trebuie efectuată plata. Modul de ajustare a acestei chei de contribuție poate fi stabilit în protocoalele corespunzătoare la prezentul acord.

(8) Contribuția operațională, cu excepția rezervei pentru cheltuieli neprevăzute, se bazează pe aplicarea cheii de contribuție la creditele de angajament inițiale, majorate astfel cum se descrie la alineatul (6), înscrise în bugetul Uniunii adoptat definitiv pentru exercițiul financiar aplicabil pentru finanțarea programelor sau activităților Uniunii sau, în cazuri excepționale, a părților din acestea, la care participă Guvernul Japoniei.

(9) Prin derogare de la alineatele (7) și (8), contribuția operațională anuală a Guvernului Japoniei la programul Orizont Europa pentru anii 2026 și 2027 se stabilește în cuantumuri fixe prevăzute în anexa I la Protocolul privind asocierea Guvernului Japoniei la Programul-cadru pentru cercetare și inovare Orizont Europa (2021-2027) la prezentul acord.

(10) Taxa de participare menționată la alineatul (3) litera (b) are următoarea valoare pentru anii 2026 și 2027:

— 2026: 3 %;

— 2027: 4 %.

(11) La cerere, Uniunea transmite Guvernului Japoniei informațiile legate de contribuția sa financiară incluse în informațiile legate de buget, contabilitate, performanță și evaluare furnizate autorităților bugetare și autorităților care acordă descărcarea de gestiune ale Uniunii în ceea ce privește programele sau activitățile Uniunii sau, în cazuri excepționale, unele părți din acestea la care participă Guvernul Japoniei. Respectivele informații sunt furnizate cu respectarea, în mod corespunzător, a regulilor în materie de confidențialitate și protecție a datelor ale Uniunii și ale Japoniei și fără a aduce atingere informațiilor pe care Guvernul Japoniei este îndreptățit să le primească în temeiul prezentului acord.

(12) Toate contribuțiile financiare ale Guvernului Japoniei, toate plățile efectuate de Uniune și calculul cuantumurilor datorate sau care urmează să fie primite se realizează în euro.

(13) Dispozițiile detaliate cu privire la punerea în aplicare a prezentului articol sunt stabilite în protocoalele corespunzătoare la prezentul acord.

Articolul 7

Programe și activități ale Uniunii cărora li se aplică un mecanism de ajustare a contribuției operaționale

(1) În cazul în care acest lucru este prevăzut într-un protocol specific, contribuția operațională la un program sau o activitate a Uniunii sau, în cazuri excepționale, la părți din acestea, pentru anul N poate fi ajustată retroactiv în anul sau anii următori, pe baza angajamentelor bugetare asumate din creditele de angajament corespunzătoare anului respectiv, a execuției lor prin intermediul angajamentelor juridice și a dezangajării lor.

(2) Prima ajustare se efectuează în anul N+1, în care contribuția operațională se ajustează în funcție de diferența dintre contribuție și o contribuție ajustată, calculată prin aplicarea cheii de contribuție din anul N, ajustată prin aplicarea unui coeficient, în cazul în care un protocol specific prevede acest lucru, la suma dintre:

(a) cuantumul angajamentelor bugetare asumate din creditele de angajament autorizate pentru anul N în bugetul Uniunii votat și din creditele de angajament corespunzătoare dezangajărilor reconstituite; și

(b) orice credite din venituri alocate externe care nu provin din contribuțiile financiare ale altor donatori la programele și activitățile Uniunii, vizate în fiecare protocol relevant la prezentul acord, și care erau disponibile la sfârșitul anului N.

(3) În fiecare an ulterior, până când sunt plătite sau dezangajate toate angajamentele bugetare finanțate din creditele de angajament care provin din anul N și, cel târziu la trei ani după încheierea programului sau a cadrului financiar multianual corespunzător anului N, oricare dintre aceste date survine prima, Uniunea calculează o ajustare a contribuției corespunzătoare pentru anul N prin reducerea contribuției Guvernului Japoniei cu cuantumul obținut prin aplicarea cheii de contribuție aferente anului N, ajustată în cazul în care protocolul corespunzător la prezentul acord prevede acest lucru, la dezangajările efectuate în fiecare an cu privire la angajamentele din anul N finanțate din bugetul Uniunii sau din dezangajările reconstituite.

(4) În cazul în care se anulează creditele din venituri alocate externe care nu provin din contribuțiile financiare ale altor donatori la programele și activitățile Uniunii, vizate în fiecare protocol relevant la prezentul acord, contribuția Guvernului Japoniei la programul sau activitatea respectivă a Uniunii sau, în cazuri excepționale, la părți din acestea se reduce cu cuantumul obținut prin aplicarea cheii de contribuție pentru anul N, ajustată dacă protocolul corespunzător prevede acest lucru, la cuantumul anulat.

Articolul 8

Programe și activități ale Uniunii cărora li se aplică un mecanism de corecție automată

(1) Se aplică un mecanism de corecție automată cu privire la programele sau activitățile Uniunii ori, în cazuri excepționale, la părțile din acestea pentru care se prevede aplicarea unui mecanism de corecție automată în protocolul corespunzător la prezentul acord. Aplicarea acestui mecanism de corecție automată poate fi limitată la părțile programului sau ale activității Uniunii specificate în protocolul corespunzător la prezentul acord care sunt implementate prin granturi pentru care se organizează cereri competitive de propuneri. Normele detaliate privind identificarea părților programului sau ale activității cărora li se aplică sau nu mecanismul de corecție automată pot fi stabilite în protocolul corespunzător la prezentul acord.

(2) Cuantumul corecției automate pentru un program sau o activitate a Uniunii sau, în cazuri excepționale, pentru părți din acestea reprezintă diferența dintre cuantumurile inițiale ale angajamentelor juridice asumate efectiv cu Guvernul Japoniei sau cu entități din Japonia finanțate din creditele de angajament pentru anul în cauză și contribuția operațională corespunzătoare plătită de Guvernul Japoniei, ajustată în temeiul articolului 7, în cazul în care protocolul relevant prevede o astfel de ajustare, excluzând cheltuielile de sprijin, care privesc anul în cauză.

(3) În protocolul corespunzător la prezentul acord se pot stabili norme detaliate privind stabilirea cuantumurilor relevante ale angajamentelor juridice menționate la alineatul (2), inclusiv în cazul consorțiilor, și privind calcularea corecției automate.

Articolul 9

Analize și audituri

(1) În conformitate cu actele aplicabile ale uneia sau mai multor instituții sau organe ale Uniunii și astfel cum se prevede în acordurile și/sau contractele relevante, precum și cu consimțământul beneficiarului, exprimat prin semnarea unui acord de finanțare, Uniunea are dreptul de a efectua analize și audituri tehnice, științifice, financiare sau de altă natură la sediul oricărei entități japoneze care este parte la acordul de finanțare relevant, precum și la sediul oricărui terț care acționează în numele unei astfel de entități japoneze care pune în aplicare acordul de finanțare în temeiul contractelor relevante. Normele Uniunii referitoare la astfel de analize și audituri sunt stabilite în acordurile de finanțare sau în alte contracte relevante. Aceste analize și audituri pot fi efectuate de agenții instituțiilor și ai organelor Uniunii, în special de Comisia Europeană și de Curtea de Conturi Europeană, sau de alte persoane împuternicite de Comisia Europeană în conformitate cu dreptul Uniunii. Atunci când își exercită atribuțiile pe teritoriul Japoniei, astfel cum se prevede în acordurile de finanțare sau în alte contracte relevante, agenții instituțiilor și organelor Uniunii și celelalte persoane mandatate de Comisia Europeană acționează în conformitate cu actele cu putere de lege și normele administrative ale Japoniei.

(2) Fără a aduce atingere alineatului (1), punctul de contact desemnat de Guvernul Japoniei este notificat cu suficient timp înainte cu privire la obiectul, scopul și temeiul juridic al examinării sau al auditului.

(3) Atunci când efectuează o analiză sau un audit menționat la alineatul (1), agenții instituțiilor și organelor Uniunii, în special ai Comisiei Europene și ai Curții de Conturi Europene, precum și celelalte persoane mandatate de Comisia Europeană primesc acces corespunzător la spații, lucrări și documente, în format electronic și pe suport de hârtie și la toate informațiile necesare pentru a efectua astfel de analize și audituri, astfel cum se prevede în acordurile de finanțare sau în alte contracte relevante, inclusiv dreptul de a obține o copie fizică sau electronică și extrase din orice document sau din conținutul oricărui suport de date deținut de orice entitate japoneză care este parte la un acord de finanțare, precum și de orice terț care acționează în numele unei astfel de entități japoneze care pune în aplicare acordul de finanțare în temeiul contractelor relevante.

(4) Guvernul Japoniei nu adoptă și nu instituie măsuri în ceea ce privește intrarea în Japonia sau accesul la sediile niciunei entități japoneze care este parte la un acord de finanțare, și nici ale vreunui terț care acționează în numele unei astfel de entități japoneze care pune în aplicare acordul de finanțare în temeiul unui alt contract relevant, în scopul prevenirii sau al obstrucționării analizelor și auditurilor menționate la alineatul (1). Prezentul alineat nu se interpretează ca împiedicând Guvernul Japoniei să adopte sau să mențină măsuri cu aplicare generală, inclusiv cerințe generale în materie de viză. Respectivele măsuri cu aplicabilitate generală nu sunt considerate ca anulând sau împiedicând analizele și auditurile menționate la alineatul (1).

(5) Analizele și auditurile menționate la alineatul (1) din prezentul articol pot fi efectuate și după suspendarea aplicării unui protocol la prezentul acord în temeiul articolului 17 alineatul (4) din prezentul acord, după încetarea aplicării cu titlu provizoriu a prezentului acord sau după denunțarea acestuia, în condițiile stabilite în actele aplicabile ale uneia sau mai multor instituții sau organe ale Uniunii și în conformitate cu acordurile și/sau cu contractele relevante referitoare la orice angajament juridic de execuție a bugetului Uniunii asumat de Uniune înainte de data la care intră în vigoare suspendarea aplicării protocolului relevant, încetarea aplicării cu titlu provizoriu a prezentului acord sau denunțarea acestuia.

Articolul 10

Protejarea intereselor financiare ale Uniunii împotriva neregulilor

(1) Comisia Europeană și Oficiul European de Luptă Antifraudă (denumit în continuare „OLAF”) sunt autorizate să își îndeplinească mandatele care vizează protejarea intereselor financiare ale Uniunii împotriva neregulilor de pe teritoriul Japoniei, inclusiv la sediul unei entități japoneze care este parte la un acord de finanțare sau al oricărui terț care acționează în numele unei astfel de entități japoneze care pune în aplicare acordul de finanțare în temeiul unui alt contract relevant, în conformitate cu acordul de finanțare relevant și cu alte contracte aplicabile și în măsura prevăzută în acestea. Comisia Europeană și OLAF își desfășoară activitățile în conformitate cu clauzele și condițiile stabilite în actele aplicabile ale uneia sau mai multor instituții ale Uniunii. De asemenea, acestea acționează în conformitate cu actele cu putere de lege și actele administrative ale Japoniei.

(2) Punctul de contact japonez desemnat informează Comisia Europeană sau OLAF, într-un termen rezonabil, cu privire la orice faptă sau suspiciune de care a luat cunoștință cu privire la o neregulă, fraudă sau altă activitate ilegală legată de un acord de finanțare sau de un contract relevant menționat la alineatul (1) care afectează interesele financiare ale Uniunii.

(3) În cadrul activităților lor menționate la alineatul (1), personalul Comisiei Europene sau al OLAF are drept de acces la sediile entității japoneze și ale părții terțe care acționează în numele unei astfel de entități japoneze menționate la alineatul respectiv.

(4) Activitățile care urmează să fie desfășurate la sediul entității japoneze și la sediul părții terțe care acționează în numele unei astfel de entități japoneze menționate la alineatul (1) sunt pregătite și desfășurate de Comisia Europeană sau de OLAF în strânsă colaborare cu punctul de contact japonez desemnat. Funcționarii identificați de punctul de contact japonez desemnat pot participa la activități. Punctul de contact japonez desemnat este notificat într-un termen rezonabil înainte cu privire la obiectul, scopul și temeiul juridic al activităților, astfel încât să poată asigura participarea funcționarilor japonezi la activități și în special să inițieze, după caz, procedurile interne necesare pentru o astfel de participare în temeiul actelor cu putere de lege și al normelor administrative ale Japoniei și, dacă este necesar, să ofere asistență la cererea Comisiei Europene sau a OLAF.

(5) La cererea punctului de contact japonez desemnat, activitățile menționate la alineatul (1) pot fi efectuate în comun cu Comisia Europeană sau cu OLAF.

(6) Comisia Europeană și OLAF au drept de acces la toate informațiile și documentele, inclusiv la datele informatice, referitoare la operațiunile în cauză, care sunt necesare pentru buna desfășurare a activităților menționate la alineatul (1). Comisia Europeană și OLAF pot, în special, să copieze documentele relevante în conformitate cu acordul de finanțare și cu contractul și în măsura prevăzută în acestea.

(7) În cazul în care entitatea japoneză sau partea terță care acționează în numele unei astfel de entități japoneze se opune acordării accesului Comisiei Europene sau al OLAF, punctul de contact japonez desemnat, acționând în conformitate cu actele cu putere de lege și actele administrative ale Japoniei, asistă Comisia Europeană sau OLAF, pentru a le permite să își îndeplinească sarcina de desfășurare a activităților. În acest context, punctul de contact japonez desemnat poate, în plus, să faciliteze informarea autorităților japoneze competente cu privire la un fapt sau la o suspiciune care a fost adusă în atenția Comisiei Europene sau a OLAF cu privire la o infracțiune din Japonia descoperită în timpul efectuării activităților, în scopul protejării probelor pentru investigarea unei astfel de infracțiuni.

(8) Comisia Europeană sau OLAF informează punctul de contact japonez desemnat cu privire la rezultatul activităților lor menționate la alineatul (1). În special, Comisia Europeană sau OLAF raportează cât mai curând posibil punctului de contact japonez desemnat orice fapt sau suspiciune referitoare la o neregulă identificată în cursul activităților respective.

(9) Fără a aduce atingere aplicării dreptului penal japonez, Comisia Europeană poate impune măsuri și sancțiuni administrative entităților japoneze menționate la alineatul (1) în conformitate cu dreptul Uniunii.

(10) În scopul aplicării corespunzătoare a prezentului articol, Comisia Europeană sau OLAF și punctul de contact japonez desemnat fac schimb de informații în mod regulat și, la cererea uneia dintre părți, se consultă reciproc.

(11) Pentru a facilita un schimb de informații și o cooperare eficace cu OLAF, Guvernul Japoniei desemnează un punct de contact.

(12) Schimbul de informații dintre Comisia Europeană sau OLAF și punctul de contact japonez desemnat are loc cu respectarea cerințelor în materie de confidențialitate. Orice date cu caracter personal incluse în schimbul de informații sunt protejate în conformitate cu normele aplicabile ale Uniunii și ale Japoniei.

Articolul 11

Cooperare privind infracțiunile care aduc atingere intereselor financiare ale Uniunii

Guvernul Japoniei cooperează, în conformitate cu acordurile internaționale și bilaterale aplicabile și cu actele cu putere de lege și normele administrative ale Japoniei, cu autoritățile competente ale statelor membre sau cu Parchetul European (EPPO) în ceea ce privește investigarea și urmărirea penală a autorilor infracțiunilor care aduc atingere intereselor financiare ale Uniunii și a complicilor acestora.

Articolul 12

Recuperarea creanțelor și executarea silită

(1) Comisia Europeană poate adopta o decizie prin care să impună o obligație pecuniară unei entități japoneze, alta decât statul, care este parte la un acord de finanțare relevant în legătură cu orice creanțe care decurg din acordul de finanțare. În cazul în care, în urma notificării respectivei decizii către entitatea japoneză în conformitate cu articolul 13, entitatea respectivă nu efectuează plata în termenul prevăzut, Comisia Europeană notifică decizia respectivă punctului de contact japonez desemnat. După ce a fost notificat, Guvernul Japoniei ia toate măsurile corespunzătoare față de entitatea japoneză, astfel încât valoarea obligației pecuniare să fie plătită Comisiei Europene de către entitatea japoneză. În cazul în care, după trei luni de la data notificării punctului de contact japonez desemnat de către Comisia Europeană, cuantumul obligației pecuniare nu este plătit de entitatea japoneză, Comisia Europeană acoperă cuantumul obligației pecuniare neplătite din rezerva pentru cheltuieli neprevăzute.

(2) Guvernul Japoniei poate solicita rambursarea cuantumului de la entitatea japoneză căreia îi este impusă obligația pecuniară, iar Comisia Europeană furnizează documentația relevantă în acest scop, la cererea Guvernului Japoniei.

(3) Guvernul Japoniei notifică Comisiei Europene punctul de contact japonez desemnat.

(4) Curtea de Justiție a Uniunii Europene are competența de a examina legalitatea deciziilor Comisiei Europene menționate la alineatul (1) și de a suspenda executarea lor.

Articolul 13

Comunicare și schimb de informații

În scopul punerii în aplicare a prezentului acord: instituțiile și organele Uniunii implicate în punerea în aplicare sau în controlul programelor sau al activităților Uniunii pot comunica direct, inclusiv prin sisteme de schimb electronic, cu o entitate japoneză care este parte la un acord de finanțare relevant sau cu o parte terță care acționează în numele unei entități japoneze care pune în aplicare un astfel de acord de finanțare în temeiul unui contract. Entitățile și părțile terțe japoneze respective pot transmite direct instituțiilor și organelor Uniunii informațiile și documentele relevante pe care trebuie să le prezinte pe baza acordurilor de finanțare relevante și a altor contracte aplicabile și în concordanță cu legislația Uniunii aplicabilă programului sau activității respective.

Articolul 14

Comitetul mixt

(1) Prin prezentul acord se constituie un comitet mixt. Comitetul mixt este compus din reprezentanți ai Uniunii și ai Guvernului Japoniei.

(2) Comitetul mixt își adoptă propriul regulament de procedură.

(3) Atribuțiile comitetului mixt includ:

(a) examinarea, evaluarea și revizuirea punerii în aplicare a prezentului acord și a protocoalelor la acesta, în special a următoarelor aspecte:

(i) participarea și performanța entităților din Japonia la programele sau activitățile Uniunii;

(ii) acolo unde este relevant, nivelul de deschidere reciprocă pentru participarea entităților stabilite în Uniune sau în Japonia la programe, activități, acțiuni, proiecte ale celeilalte părți sau, în cazuri excepționale, la părți din acestea;

(iii) implementarea mecanismului de contribuție financiară și, acolo unde este relevant, a mecanismului de corecție automată aplicabile programelor sau activităților Uniunii vizate de protocoalele la prezentul acord; și

(iv) schimbul de informații și, acolo unde este relevant, examinarea oricăror întrebări cu privire la exploatarea rezultatelor, inclusiv la drepturile de proprietate intelectuală;

(b) discutarea, la cererea oricărei părți, a tuturor restricțiilor aplicate sau planificate de părți în ceea ce privește accesul la programele lor respective de cercetare și inovare, în special în cazul acțiunilor legate de activele strategice, interesele, autonomia sau securitatea părților;

(c) examinarea modului de îmbunătățire și dezvoltare a cooperării;

(d) discutarea în comun a orientărilor și a priorităților viitoare ale politicilor legate de programele sau activitățile care figurează în protocoalele la prezentul acord;

(e) schimbul de informații privind, printre altele, noile acte legislative, decizii sau programe naționale care sunt relevante pentru punerea în aplicare a prezentului acord și a protocoalelor la acesta;

(f) adoptarea protocoalelor la prezentul acord cu privire la clauzele și condițiile aplicabile participării Guvernului Japoniei la programele sau activitățile Uniunii sau, în cazuri excepționale, la părți din acestea sau modificarea protocoalelor respective în funcție de necesități prin intermediul unei decizii;

(g) stabilirea sau modificarea într-un protocol la prezentul acord a procentului rezervei pentru cheltuieli neprevăzute menționate la articolul 6 alineatul (6) din prezentul acord; și

(h) modificarea articolelor 9 și 10 din prezentul acord, în special pentru a ține seama de modificările actelor uneia sau mai multor instituții ale Uniunii, prin intermediul unei decizii.

(4) Deciziile comitetului mixt se iau prin consens. Pentru orice decizie adoptată în temeiul alineatului (3) literele (f)-(h), reprezentanții părților în cadrul comitetului mixt precizează, în cazul în care sistemul juridic al unei părți impune acest lucru, că noile protocoale la prezentul acord sau modificările aduse protocoalelor existente sau părților din prezentul acord care intră sub incidența alineatului (3) literele (f)-(h) intră în vigoare la data la care au notificat în scris reprezentantului celeilalte părți finalizarea oricăror cerințe și proceduri juridice necesare ale primei părți.

(5) Comitetul mixt poate decide să înființeze ad hoc un grup de lucru sau un organism consultativ la nivel de experți care poate oferi asistență în legătură cu punerea în aplicare a prezentului acord.

(6) Comitetul mixt se reunește cel puțin o dată pe an și, ori de câte ori circumstanțe speciale o impun, la cererea uneia dintre părți.

Articolul 15

Dreptul aplicabil

Prezentul acord se pune în aplicare în conformitate cu actele cu putere de lege și normele administrative aplicabile ale Uniunii, precum și cu actele cu putere de lege și normele administrative aplicabile ale Japoniei pe teritoriul lor respectiv.

Articolul 16

Consultări

Părțile depun eforturi, cu bună-credință, pentru a soluționa, pe cale amiabilă, orice chestiune care le privește și care decurge din interpretarea sau punerea în aplicare a prezentului acord, prin discuții în cadrul comitetului mixt.

În cazul în care o chestiune care decurge din interpretarea sau punerea în aplicare a prezentului acord nu poate fi soluționată prin discuții în cadrul comitetului mixt în termen de două luni de la data la care a fost semnalată de o parte, oricare dintre părți poate solicita consultări cu cealaltă parte cu privire la chestiunea respectivă. Părțile soluționează orice diferend prin negociere.

Articolul 17

Dispoziții finale

(1) Prezentul acord intră în vigoare la data la care părțile își comunică reciproc finalizarea procedurilor lor interne necesare în acest scop. Se aplică de la 1 ianuarie 2026. Fără a aduce atingere alineatului (9), prezentul acord se aplică protocoalelor de la data stabilită în fiecare protocol în parte la prezentul acord.

(2) Uniunea și Guvernul Japoniei pot aplica prezentul acord cu titlu provizoriu, în conformitate cu actele cu putere de lege și normele administrative ale Uniunii și ale Japoniei. Aplicarea cu titlu provizoriu a prezentului acord începe la data la care părțile își comunică reciproc finalizarea procedurilor lor interne necesare în acest scop.

(3) În cazul în care oricare dintre părți notifică celeilalte părți că nu va finaliza procedurile sale interne necesare pentru intrarea în vigoare a prezentului acord, prezentul acord încetează să se aplice cu titlu provizoriu de la data primirii respectivei notificări de către cealaltă parte, care constituie data încetării în înțelesul prezentului acord.

Deciziile comitetului mixt încetează să se aplice de la aceeași dată.

(4) Aplicarea unui protocol relevant la prezentul acord poate fi suspendată de Uniune în caz de neplată parțială sau integrală a contribuției financiare datorate de Guvernul Japoniei în cadrul programului sau activității corespunzătoare a Uniunii.

În cazul în care neplata periclitează în mod semnificativ implementarea și gestionarea programului sau activității corespunzătoare a Uniunii, Comisia Europeană trimite o scrisoare oficială de atenționare. În cazul în care, în termen de 20 de zile lucrătoare de la data scrisorii oficiale de atenționare, nu se efectuează nicio plată, Uniunea notifică Guvernului Japoniei suspendarea aplicării protocolului corespunzător la prezentul acord printr-o scrisoare oficială de notificare ce produce efecte după 15 zile de la primirea respectivei notificări de către Guvernul Japoniei.

În cazul în care se suspendă aplicarea unui protocol la prezentul acord, entitățile japoneze nu sunt eligibile să participe la procedurile de atribuire ale Uniunii care nu sunt încă încheiate la data intrării în vigoare a suspendării. O procedură de atribuire a Uniunii este considerată încheiată atunci când, în urma procedurii respective, se asumă angajamente juridice.

Suspendarea aplicării nu afectează angajamentele juridice asumate față de entitățile din Japonia în cadrul programului sau al activității relevante a Uniunii înainte de intrarea în vigoare a suspendării aplicării. Protocolul relevant la prezentul acord continuă să se aplice respectivelor angajamente juridice.

De îndată ce primește întregul cuantum al contribuției financiare, Uniunea transmite imediat Guvernului Japoniei o notificare în acest sens. Suspendarea aplicării se anulează, cu efect imediat, în momentul transmiterii respectivei notificări.

Începând de la data la care se anulează suspendarea aplicării, entitățile din Japonia sunt din nou autorizate să participe la procedurile de atribuire ale Uniunii lansate în cadrul programului sau activității corespunzătoare a Uniunii după data respectivă și la procedurile de atribuire ale Uniunii lansate înaintea datei respective, pentru care termenele de depunere a candidaturilor nu au expirat.

(5) Oricare dintre părți poate denunța prezentul acord în orice moment prin notificarea în scris celeilalte părți a intenției sale de a-l denunța. Prezentul acord poate fi denunțat doar integral. Denunțarea intră în vigoare la trei luni calendaristice de la data la care cealaltă parte primește notificarea. Data la care intră în vigoare denunțarea constituie data denunțării în sensul prezentului acord.

(6) În cazul în care prezentul acord încetează să se aplice cu titlu provizoriu în conformitate cu alineatul (3) sau este denunțat în conformitate cu alineatul (5), părțile convin următoarele:

(a) activitățile, acțiunile, proiectele sau, în cazuri excepționale, părți ale acestora, pentru care au fost asumate angajamente juridice în cursul aplicării cu titlu provizoriu a prezentului acord, înainte ca acesta să înceteze să se aplice, și/sau după intrarea în vigoare a prezentului acord, înainte ca acesta să fie denunțat, continuă până la finalizarea lor, în conformitate cu clauzele și condițiile stabilite în prezentul acord și în protocoalele la prezentul acord;

(b) contribuția financiară anuală la programul sau activitatea relevantă a Uniunii pentru anul N în cursul căruia prezentul acord încetează să se aplice cu titlu provizoriu sau este denunțat se plătește integral în conformitate cu articolul 6 și cu orice norme relevante din protocoalele respective la prezentul acord. În cazul în care se aplică mecanismul de ajustare, contribuția operațională la programul sau activitatea relevantă a Uniunii din anul N se ajustează în conformitate cu articolul 7. Pentru programele sau activitățile Uniunii în care se aplică atât mecanismul de ajustare, cât și mecanismul de corecție automată, contribuția operațională relevantă pentru anul N se ajustează în conformitate cu articolul 7 și se corectează în conformitate cu articolul 8. Pentru programele sau activitățile Uniunii în care se aplică doar mecanismul de corecție automată, contribuția operațională relevantă pentru anul N se corectează automat în conformitate cu articolul 8. Taxa de participare plătită pentru anul N ca parte a contribuției financiare la programul sau activitatea relevantă a Uniunii nu se ajustează și nici nu se corectează; și

(c) în cazul în care se aplică mecanismul de ajustare, după anul în care prezentul acord încetează să se aplice cu titlu provizoriu sau este denunțat, contribuțiile operaționale la programul relevant sau la activitatea relevantă a Uniunii plătite pentru anii în care s-a aplicat prezentul acord se ajustează în conformitate cu articolul 7. Pentru programele sau activitățile Uniunii pentru care se aplică atât mecanismul de ajustare, cât și mecanismul de corecție automată, aceste contribuții operaționale se ajustează în conformitate cu articolul 7 și se corectează automat în conformitate cu articolul 8. Pentru programele sau activitățile Uniunii în care se aplică doar mecanismul de corecție automată, contribuțiile operaționale relevante pentru anul N se corectează în mod automat în conformitate cu articolul 8.

(7) Părțile soluționează de comun acord orice alte consecințe ale denunțării sau ale încetării aplicării cu titlu provizoriu a prezentului acord.

(8) Cu excepția cazului în care se prevede altfel la articolul 14, prezentul acord poate fi modificat numai în scris, cu acordul comun al părților. Intrarea în vigoare a amendamentelor efectuate conform prezentului alineat urmează aceeași procedură care se aplică și intrării în vigoare a prezentului acord, în conformitate cu alineatul (1).

(9) Protocoalele menționate la articolul 3 constituie parte integrantă a prezentului acord.

(10) Prezentul acord este redactat în două exemplare, în limbile bulgară, cehă, croată, daneză, engleză, estonă, finlandeză, franceză, germană, greacă, irlandeză, italiană, letonă, lituaniană, maghiară, malteză, olandeză, polonă, portugheză, română, slovacă, slovenă, spaniolă, suedeză și japoneză, textele redactate în fiecare limbă fiind egal autentice. În cazul unor divergențe de interpretare, prevalează textul în limba engleză.

DREPT CARE subsemnații, pe deplin autorizați, au semnat prezentul acord.

Съставено в Брюксел на тридесети юли две хиляди двадесет и шеста година.

Hecho en Bruselas, el treinta de julio de dos mil veintiséis.

V Bruselu dne třicátého července dva tisíce dvacet šest.

Udfærdiget i Bruxelles den tredivte juli to tusind og seksogtyve.

Geschehen zu Brüssel am dreißigsten Juli zweitausendsechsundzwanzig.

Kahe tuhande kahekümne kuuenda aasta juulikuu kolmekümnendal päeval Brüsselis.

Έγινε στις Βρυξέλλες, στις τριάντα Ιουλίου δύο χιλιάδες είκοσι έξι.

Done at Brussels on the thirtieth day of July in the year two thousand and twenty-six.

Fait à Bruxelles, le trente juillet deux mille vingt-six.

Arna dhéanamh sa Bhruiséil, an tríochadú lá d'Iúil sa bhliain dhá mhíle fiche a sé.

Sastavljeno u Bruxellesu tridesetog srpnja godine dvije tisuće dvadeset šeste.

Fatto a Bruxelles, addì trenta luglio duemilaventisei.

Briselē, divi tūkstoši divdesmit sestā gada trīsdesmitajā jūlijā.

Priimta du tūkstančiai dvidešimt šeštų metų liepos trisdešimtą dieną Briuselyje.

Kelt Brüsszelben, a kétezerhuszonhatodik év július havának harmincadik napján.

Magħmul fi Brussell, fit-tletin jum ta' Lulju fis-sena elfejn u sitta u għoxrin.

Gedaan te Brussel, dertig juli tweeduizend zesentwintig.

Sporządzono w Brukseli dnia trzydziestego lipca roku dwa tysiące dwudziestego szóstego.

Feito em Bruxelas, em trinta de julho de dois mil e vinte e seis.

Întocmit la Bruxelles la treizeci iulie două mii douăzeci și șase.

V Bruseli tridsiateho júla dvetisícdvadsaťšesť.

V Bruslju, tridesetega julija dva tisoč šestindvajset.

Tehty Brysselissä kolmantenakymmenentenä päivänä heinäkuuta vuonna kaksituhattakaksikymmentäkuusi.

Som skedde i Bryssel den trettionde juli år tjugohundratjugosex.

二千二十六年七月三十日にブリュッセルで作成した。

За Европейския съюз
Por la Unión Europea
Za Evropskou unii
For Den Europæiske Union
Für die Europäische Union
Euroopa Liidu nimel
Για την Ευρωπαϊκή Ένωση
For the European Union
Pour l'Union européenne
Thar ceann an Aontais Eorpaigh
Za Europsku uniju
Per l'Unione europea
Eiropas Savienības vārdā –
Europos Sąjungos vardu
Az Európai Unió részéről
Għall-Unjoni Ewropea
Voor de Europese Unie
W imieniu Unii Europejskiej
Pela União Europeia
Pentru Uniunea Europeană
Za Európsku úniu
Za Evropsko unijo
Euroopan unionin puolesta
För Europeiska unionen

За правителството на Япония
Por el Gobierno de Japón
Za vládu Japonska
For Japans regering
Für die Regierung Japans
Jaapani valitsuse nimel
Για την κυβέρνηση της Ιαπωνίας
For the Government of Japan
Pour le gouvernement du Japon
Thar ceann Rialtas na Seapáine
Za Vladu Japana
Per il governo del Giappone
Japānas valdības vārdā –
Japonijos Vyriausybės vardu
Japán Kormánya részéről
Għall-Gvern tal-Ġappun
Voor de regering van Japan
W imieniu Rządu Japonii
Pelo Governo do Japão
Pentru Guvernul Japoniei
Za vládu Japonska
Za Vlado Japonske
Japanin hallituksen puolesta
För Japans regering

日本国政府のために

欧州連合のために

Protocol privind asocierea Guvernului Japoniei la Programul-cadru pentru cercetare și inovare Orizont Europa (2021-2027)

Articolul 1

Sfera de cuprindere a asocierii

Guvernul Japoniei participă în calitate de țară asociată și contribuie la pilonul II intitulat „Provocări globale și competitivitate industrială europeană” al programului-cadru pentru cercetare și inovare Orizont Europa al Uniunii menționat la articolul 4 alineatul (1) litera (b) din Regulamentul (UE) 2021/695 al Parlamentului European și al Consiliului ([1]) (denumit în continuare „programul Orizont Europa”) și implementat prin intermediul programului specific stabilit prin Decizia (UE) 2021/764 a Consiliului ([2]), în versiunile cele mai recente ale acestor acte.

Articolul 2

Condiții suplimentare de participare la programul Orizont Europa

(1) Înainte de a decide dacă entitățile din Japonia sunt sau nu eligibile pentru a participa la o acțiune legată de activele strategice, interesele, autonomia sau securitatea Uniunii în temeiul articolului 22 alineatul (5) din Regulamentul (UE) 2021/695, Comisia Europeană poate solicita anumite informații sau garanții, precum:

(a) informații din care să reiasă dacă entităților stabilite în Uniune li s-a acordat sau li se va acorda acces reciproc la programele, proiectele, acțiunile și activitățile existente și planificate sau la părți ale acestora din Japonia care sunt echivalente cu acțiunea în cauză a programului Orizont Europa;

(b) informații din care să reiasă dacă Guvernul Japoniei a instituit un mecanism național de examinare a investițiilor și garanții că autoritățile japoneze vor raporta Comisiei Europene și o vor consulta cu privire la orice posibile cazuri în care, în contextul aplicării unui astfel de mecanism, au luat cunoștință de investiții străine planificate sau de preluarea de către o entitate stabilită sau controlată din afara Japoniei a unei entități din Japonia care a primit finanțare din partea programului Orizont Europa în cadrul unor acțiuni legate de activele strategice, interesele, autonomia sau securitatea Uniunii, cu condiția ca Comisia Europeană să furnizeze Guvernului Japoniei o listă a entităților japoneze relevante în urma semnării acordurilor de grant cu aceste entități; și

(c) garanții cu privire la faptul că niciun rezultat, nicio tehnologie, niciun serviciu și niciun produs dezvoltat în cadrul acțiunilor în cauză de către entități din Japonia nu vor face obiectul unor restricții la export către statele membre în cursul acțiunii și timp de patru ani după încheierea acesteia. Guvernul Japoniei va transmite în fiecare an, în cursul acțiunii și timp de patru ani după încheierea acesteia, o listă actualizată a produselor care fac obiectul restricțiilor naționale la export.

(2) Entitățile din Japonia pot participa la activitățile Centrului Comun de Cercetare (JRC) în condiții echivalente cu cele aplicabile entităților stabilite în Uniune, cu excepția cazului în care sunt necesare limitări pentru a se asigura coerența cu domeniul de aplicare al participării, astfel cum rezultă din punerea în aplicare a alineatului (1).

(3) Guvernul Japoniei este informat periodic cu privire la activitățile JRC legate de participarea Guvernului Japoniei la programul Orizont Europa, în special cu privire la programele de lucru multianuale ale JRC. Un reprezentant al Guvernului Japoniei poate fi invitat în calitate de observator la reuniunile Consiliului de administrație al JRC în legătură cu un punct care se referă la participarea Guvernului Japoniei la programul Orizont Europa.

([1]) Regulamentul (UE) 2021/695 al Parlamentului European și al Consiliului din 28 aprilie 2021 de instituire a programului-cadru pentru cercetare și inovare Orizont Europa, de stabilire a normelor sale de participare și de diseminare și de abrogare a Regulamentelor (UE) nr. 1290/2013 și (UE) nr. 1291/2013 (JO UE L 170, 12.5.2021, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/695/oj).

([2]) Decizia (UE) 2021/764 a Consiliului din 10 mai 2021 de instituire a programului specific de implementare a Programului-cadru pentru cercetare și inovare Orizont Europa și de abrogare a Deciziei 2013/743/UE (JO EU L 167I, 12.5.2021, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2021/764/oj).

(4) În cazul în care Uniunea implementează programul Orizont Europa prin aplicarea articolelor 185 și 187 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, Guvernul Japoniei și entitățile din Japonia pot participa la structurile juridice create în temeiul dispozițiilor respective, în conformitate cu actele juridice ale Uniunii care au fost sau vor fi adoptate în vederea instituirii structurilor juridice în cauză.

(5) Având în vedere participarea Guvernului Japoniei la pilonul II al programului Orizont Europa, reprezentanții sau experții Guvernului Japoniei sau experții desemnați de Guvernul Japoniei au dreptul de a participa în calitate de observatori la comitetul menționat la articolul 14 din Decizia (UE) 2021/764, fără drept de vot și pentru punctele care privesc Japonia atunci când comitetul discută aspecte legate de punerea în aplicare a pilonului II al programului Orizont Europa. Această participare se desfășoară în conformitate cu articolul 5 din acord. Cheltuielile de deplasare ale reprezentanților sau ale experților Guvernului Japoniei sau ale experților desemnați de Guvernul Japoniei la reuniunile comitetului se rambursează la clasa economică. Pentru toate celelalte aspecte, rambursarea cheltuielilor de deplasare și de ședere este reglementată de aceleași norme care se aplică reprezentanților statelor membre.

(6) Părțile depun toate eforturile, în conformitate cu acordurile internaționale relevante și cu actele cu putere de lege și normele administrative ale Uniunii și ale Japoniei, pentru a facilita libera circulație și ședere a persoanelor care participă la activitățile ce intră sub incidența prezentului protocol, precum și pentru a facilita circulația transfrontalieră a bunurilor și serviciilor destinate utilizării în cadrul acestor activități.

Articolul 3

Reciprocitate

Entitățile stabilite în Uniune pot participa, împreună cu entități japoneze, la programe, activități, acțiuni, proiecte japoneze sau, în cazuri excepționale, la părți ale acestora, care sunt echivalente cu cele din cadrul pilonului II al programului Orizont Europa, în conformitate cu actele cu putere de lege și normele administrative ale Japoniei.

Lista neexhaustivă a programelor, activităților, acțiunilor, proiectelor japoneze echivalente sau, în cazuri excepționale, a unor părți ale acestora figurează în anexa II la prezentul protocol.

Finanțarea entităților stabilite în Uniune de către Guvernul Japoniei face obiectul actelor cu putere de lege și a normelor administrative ale Japoniei care reglementează desfășurarea programelor, activităților, acțiunilor și proiectelor de cercetare și inovare sau, în cazuri excepționale, a unor părți ale acestora. În cazul în care nu se oferă finanțare, entitățile stabilite în Uniune pot participa prin propriile mijloace.

Articolul 4

Știința deschisă

În cadrul programelor, activităților, acțiunilor și proiectelor lor, sau, în cazuri excepționale, în cadrul diverselor părți ale acestora, părțile promovează și încurajează reciproc practicile științei deschise, în conformitate cu normele programului Orizont Europa și cu legile, reglementările și politicile din Japonia.

Articolul 5

Norme detaliate privind contribuția financiară, mecanismul de ajustare și mecanismul de corecție automată

(1) Se aplică mecanismul de corecție automată prevăzut la articolul 8 din acord în ceea ce privește contribuția operațională a Guvernului Japoniei la programul Orizont Europa, excluzând rezerva pentru cheltuieli neprevăzute menționată la articolul 6 alineatul (6) din acord. Mecanismul de ajustare prevăzut la articolul 7 din acord nu se aplică în ceea ce privește contribuția operațională a Guvernului Japoniei la programul Orizont Europa.

(2) Mecanismul de corecție automată menționat la alineatul (1) se bazează pe performanța Guvernului Japoniei și a entităților japoneze în cadrul părților pilonului II al programului Orizont Europa care sunt implementate prin granturi competitive.

(3) În anexa I la prezentul protocol sunt stabilite norme detaliate cu privire la aplicarea mecanismului de corecție automată menționat la alineatul (1).

Articolul 6

Suspendare de comun acord

(1) În cazul în care cuantumul total al finanțării acordate entităților japoneze în temeiul acordurilor de grant semnate, extras din sistemul electronic al Comisiei Europene „Extern – Depozitul comun de date din domeniul cercetării" (denumit în continuare „e-Corda") în prima zi de miercuri din luna decembrie a anului N, astfel cum a fost calculat de Comisia Europeană la cererea Guvernului Japoniei, este mai mare de 80 % din contribuția operațională, excluzând rezerva pentru cheltuieli neprevăzute menționată la articolul 6 alineatul (6) din acord, plătită de Guvernul Japoniei în anul N, Guvernul Japoniei poate solicita suspendarea aplicării prezentului protocol pentru exercițiul financiar următor anului în care este depusă cererea.

(2) În cazul în care Guvernul Japoniei formulează o cerere de suspendare în temeiul alineatului (1), Uniunea trimite un răspuns scris în termen de 30 de zile de la primirea cererii. În cazul în care Uniunea confirmă acceptarea cererii Guvernului Japoniei, suspendarea prezentului protocol intră în vigoare în prima zi a lunii ianuarie a anului următor primirii cererii de suspendare.

(3) Fără a aduce atingere articolului 22 din Regulamentul (UE) 2021/695 și excepțiilor menționate la articolul 23 alineatul (2) din regulamentul menționat, în cazul în care prezentul protocol este suspendat în temeiul alineatului (2) de la prezentul articol, entitățile japoneze nu sunt eligibile să participe la procedurile de atribuire ale Uniunii finanțate din credite de angajament aferente exercițiului financiar pentru care prezentul protocol este suspendat.

(4) Pentru anul în care prezentul protocol este suspendat în temeiul alineatului (2) și pentru care Guvernul Japoniei ar fi plătit o taxă de participare dacă nu ar fi fost suspendat, Guvernul Japoniei nu plătește contribuția operațională. Cu toate acestea, Guvernul Japoniei plătește o taxă anuală de participare pentru anul suspendat corespunzătoare taxei de participare pentru anul anterior intrării în vigoare a suspendării, majorată cu un punct procentual (1,0 pp).

(5) Guvernul Japoniei poate solicita în orice moment încetarea suspendării în temeiul alineatului (2) de la prezentul articol. Uniunea trimite un răspuns scris în termen de 30 de zile de la primirea respectivei cereri. În cazul în care Uniunea acceptă cererea Guvernului Japoniei, suspendarea încetează să producă efecte în prima zi a anului următor sau, retroactiv, începând cu prima zi a anului în curs în cazul în care părțile decid de comun acord. În cazul în care suspendarea încetează retroactiv, Guvernul Japoniei datorează întreaga contribuție financiară pentru anul corespunzător. Orice taxă anuală de participare deja plătită de Guvernul Japoniei pentru anul respectiv se compensează în raport cu taxa de participare calculată în conformitate cu metoda prevăzută la articolul 6 alineatele (5) și (10) din prezentul acord.

(6) Entitățile japoneze sunt eligibile în cadrul procedurilor de atribuire ale Uniunii finanțate din creditele de angajament aferente exercițiului financiar relevant începând cu data la care suspendarea în temeiul alineatului (2) încetează să producă efecte în temeiul alineatului (5), cu condiția ca termenele de depunere a cererilor să nu fi expirat.

(7) Suspendarea în temeiul alineatului (2) nu afectează angajamentele juridice asumate față de entitățile japoneze în temeiul prezentului protocol înainte ca suspendarea să intre în vigoare. Clauzele prezentului protocol continuă să se aplice acestor angajamente juridice.

Articolul 7

Punctele naționale de contact ale Guvernului Japoniei

Pentru a spori beneficiile și eficacitatea asocierii la programul Orizont Europa, Guvernul Japoniei poate desemna puncte de contact naționale care pot oferi potențialilor solicitanți consultarea, consilierea și sprijinul necesar pentru a îmbunătăți calitatea cererilor.

Articolul 8

Dispoziții finale

(1) Prezentul protocol se aplică de la 1 ianuarie 2026. Prezentul protocol rămâne în vigoare atât timp cât este necesar pentru finalizarea tuturor activităților, acțiunilor, proiectelor sau, în cazuri excepționale, a părților din acestea finanțate din pilonul II al programului Orizont Europa, a tuturor acțiunilor necesare pentru protejarea intereselor financiare ale Uniunii și a tuturor obligațiilor financiare care decurg din punerea în aplicare a prezentului protocol între părți.

(2) Anexele fac parte integrantă din prezentul protocol:

(a) Anexa I: Norme care reglementează contribuția financiară a Guvernului Japoniei la programul Orizont Europa;

(b) Anexa II: Lista programelor, activităților, acțiunilor, proiectelor japoneze echivalente sau, în cazuri excepționale, a unor părți ale acestora.

ANEXA I

Norme care reglementează contribuția financiară a Guvernului Japoniei la Programul Orizont Europa

I. Calculul contribuției financiare a Guvernului Japoniei

1. Contribuția financiară a Guvernului Japoniei la pilonul II al programului Orizont Europa se stabilește anual în conformitate cu articolele 6 și 8 din acord, precum și cu secțiunea II din anexa I din protocolul la acord.

2. Guvernul Japoniei efectuează contribuția operațională pentru anii 2026 și 2027 la nivelul sumei de 13 700 000 EUR, inclusiv 1 % pentru rezerva pentru cheltuieli neprevăzute menționată la articolul 6 alineatul (6) din acord. Contribuția operațională pentru 2026 este de 6 873 493 EUR, inclusiv 68 734,93 EUR pentru respectiva rezervă pentru cheltuieli neprevăzute.

3. Taxa de participare a Guvernului Japoniei se stabilește și se eșalonează în conformitate cu articolul 6 alineatele (5) și (10) din acord.

4. Fără a aduce atingere articolului 14 alineatul (4) din acord, Guvernul Japoniei plătește contribuția operațională și taxa de participare menționate la punctele 2 și 3 din prezenta secțiune în conformitate cu actele cu putere de lege și actele administrative ale Japoniei și în limitele creditelor sale bugetare anuale.

II. Corecția automată a contribuției operaționale a Guvernului Japoniei

1. Pentru calcularea corecției automate, astfel cum este menționată la articolul 8 din acord și la articolul 5 din prezentul protocol, se aplică următoarele modalități:

(a) „granturi competitive” înseamnă granturi acordate prin intermediul unor cereri de propuneri lansate în cadrul pilonului II al programului Orizont Europa, ale căror beneficiari finali pot fi identificați în momentul calculării corecției automate, fiind exclus sprijinul financiar acordat terților, astfel cum este definit la articolul 207 din Regulamentul financiar;

(b) în cazul în care se încheie un angajament juridic cu un consorțiu, cuantumurile utilizate pentru stabilirea cuantumurilor inițiale ale angajamentului juridic respectiv corespund cuantumurilor cumulate alocate beneficiarilor care sunt entități japoneze, în conformitate cu defalcarea orientativă a bugetului din acordul de grant;

(c) toate cuantumurile angajamentelor juridice care corespund granturilor competitive se stabilesc utilizând e-Corda și se extrag în cea de a doua zi de miercuri din luna februarie a anului N+2;

(d) „costuri de neintervenție” înseamnă alte costuri aferente programului Orizont Europa decât granturile competitive, inclusiv costurile aferente cheltuielilor de sprijin, administrării specifice programului și altor acțiuni; și

(e) cuantumurile alocate organizațiilor internaționale în calitate de entități care constituie beneficiarul final sunt considerate costuri de neintervenție.

2. Mecanismul se aplică după cum urmează:

(a) corecțiile automate pentru anul N legate de execuția creditelor de angajament pentru anul N, majorate în conformitate cu articolul 6 alineatul (6) din acord, se aplică în anul N+2 pe baza datelor pentru anii N și N+1 din sistemul e-Corda menționat în prezenta secțiune punctul 1 litera (c). Cuantumul avut în vedere este cuantumul granturilor competitive din cadrul pilonului II al programului Orizont Europa pentru care sunt disponibile date în momentul calculării corecției;

(b) începând cu anul N+2 și până în 2029, cuantumul corecției automate se calculează pentru anul N prin diferența dintre:

(i) cuantumul total al granturilor competitive alocate Guvernului Japoniei sau entităților din Japonia în cadrul pilonului II al programului Orizont Europa sub formă de angajamente asumate din creditele bugetare din anul N; și

(ii) cuantumul contribuției operaționale a Guvernului Japoniei pentru anul N, excluzând rezerva pentru cheltuieli neprevăzute menționată la articolul 6 alineatul (6) din acord, înmulțit cu raportul dintre A și B, prevăzut după cum urmează:

A. cuantumul granturilor competitive acordate din creditele de angajament pentru anul N în cadrul pilonului II al programului Orizont Europa, majorate în conformitate cu articolul 6 alineatul (6) din acord; și

B. totalul tuturor creditelor de angajament bugetar autorizate pentru anul N în cadrul pilonului II al programului Orizont Europa, inclusiv costurile de neintervenție.

III. Plata contribuției financiare a Guvernului Japoniei și plata corecției automate aplicabile contribuției operaționale a Guvernului Japoniei

1. Comisia Europeană comunică Guvernului Japoniei, cât mai curând posibil și cel târziu în momentul emiterii cererii de fonduri din exercițiul financiar în cauză, următoarele informații:

(a) cuantumul contribuției operaționale menționate la secțiunea I punctul 2 din prezenta anexă;

(b) cuantumul taxei de participare menționate la articolul 6 alineatul (10) din acord; și

(c) începând cu anul N+2, în ceea ce privește partea programului Orizont Europa pentru care aceste informații sunt necesare în scopul calculării corecției automate, nivelul angajamentelor asumate în favoarea entităților din Japonia în cadrul pilonului II al programului Orizont Europa, defalcat în funcție de anul corespunzător al creditelor bugetare și de nivelul total aferent al angajamentelor.

2. Comisia Europeană lansează, cel mai târziu în luna iunie a fiecărui exercițiu financiar, o cerere de fonduri adresată Guvernului Japoniei, corespunzătoare contribuției sale în temeiul prezentului protocol. Cererea de fonduri prevede obligația ca plata contribuției Guvernului Japoniei să fie efectuată în termen de cel mult 30 de zile de la emiterea cererii de fonduri. Dacă acordul este semnat după 1 aprilie 2026, în primul an de punere în aplicare a prezentului protocol, Comisia Europeană emite cererea de fonduri în termen de 60 de zile de la data semnării acordului.

3. În fiecare an începând din 2029, cererile de fonduri reflectă și cuantumul corecției automate aplicabile contribuției operaționale plătite pentru anul N-3. Pentru fiecare dintre exercițiile financiare 2029 și 2030, Guvernul Japoniei primește sau plătește cuantumul rezultat din aplicarea corecției automate contribuțiilor operaționale plătite de Guvernul Japoniei în 2026 și 2027.

4. Guvernul Japoniei își plătește contribuția financiară în temeiul prezentului protocol în conformitate cu prezenta secțiune. În cazul în care Guvernul Japoniei nu efectuează plata până la scadență, Comisia Europeană trimite o scrisoare oficială de atenționare. Orice întârziere a plății contribuției financiare conduce la plata de către Guvernul Japoniei a unei dobânzi penalizatoare, care se aplică soldului începând cu data scadenței. Rata dobânzii pentru creanțele neplătite la data scadenței este rata aplicată de Banca Centrală Europeană operațiunilor sale principale de refinanțare, astfel cum este publicată în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*, seria C, în vigoare în prima zi calendaristică a lunii în care cade data scadenței, majorată cu trei puncte procentuale și jumătate (3,5 pp).

ANEXA II

Lista programelor, activităților, acțiunilor, proiectelor japoneze echivalente sau, în cazuri excepționale, a unor părți ale acestora

Programele, activitățile, acțiunile, proiectele japoneze sau, în cazuri excepționale, părțile acestora care figurează în următoarea listă neexhaustivă sunt considerate echivalente cu pilonul II al programului Orizont Europa:

— Centrul de Cercetare pentru Știință și Tehnologie Evoluționară (CREST), Program strategic de cercetare de bază, gestionat de Agenția pentru Știință și Tehnologie din Japonia (JST)

— Cercetare exploratorie pentru tehnologii avansate (ERATO), Program strategic de cercetare de bază, gestionat de JST

Declarația comună a Uniunii Europene și a Guvernului Japoniei privind articolul 11 din acord

Această dispoziție nu aduce atingere poziției Uniunii Europene și a Guvernului Japoniei privind cooperarea cu EPPO în ce privește orice alt acord existent sau viitor între Uniunea Europeană și Guvernul Japoniei.

Declarația comună a Uniunii Europene și a Guvernului Japoniei privind secțiunea I din anexa I la Protocolul privind asocierea Guvernului Japoniei la Programul-cadru pentru cercetare și inovare Orizont Europa (2021-2027)

În ceea ce privește cuantumurile contribuției operaționale pentru 2026 și 2027 prevăzute în secțiunea I din anexa I la Protocolul privind asocierea Guvernului Japoniei la Programul-cadru pentru cercetare și inovare Orizont Europa (2021-2027), Uniunea Europeană și Guvernul Japoniei împărtășesc recunoașterea comună a faptului că soluția convenită pentru anul 2027 în special este excepțională și impusă de calendarele ciclului bugetar ale Guvernului Japoniei.

Deși, în conformitate cu clauzele și condițiile Acordului dintre Uniunea Europeană, pe de o parte, și Guvernul Japoniei, pe de altă parte, privind participarea Guvernului Japoniei la programele Uniunii, Guvernul Japoniei se angajează să furnizeze contribuții financiare pentru anii 2026 și 2027, la momentul semnării acordului, Guvernul Japoniei nu este în măsură să stabilească separat cuantumul contribuției operaționale pentru anul 2027 din cauza calendarelor ciclului bugetar al Japoniei.